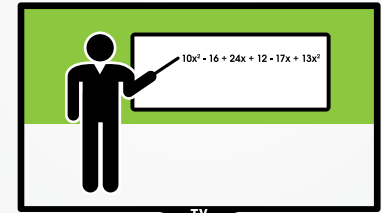

دسترسى دختران افغانستان

به تعليم و تربيه از طريق برنامه ابتكارى تعليمات از راه دور

تحليل كلى از وضعيت معارف ولايات پروان، كاپيسا و پنجشير

ولايات پروان، كاپيسا و پنجشير با وجود اينكه يك سلسله مشكلات در عرصه سكتور معارف با در نظر داشت سطح توقع مردم و به ويژه معارف دوستان و معارف انديشان داشته، اما پيشرفت‌هاى قابل ملاحظه اى نيز در آن صورت گرفته است كه عبارت اند از: دسترسى اطفال واجد شرايط به خدمات معارف، فعال بودن مكاتب، مجهز بودن %۶۰ مكاتب با تعميرهاى تيبك معارف، تطبيق پروسه ريفورم و اصلاحات كادري در عرصه معارف، تطبيق پروژه هاى خورد و بزرگ ملي، مانند اكويپ، سواد آموزى، دوره قبل از مكتب و غيره، ايجاد شوراي هاى انكشافى، حلقاى يادگيري معلمين و كميته هاى هفت گانه مطابق به لايحه تصويب شده معارف، فهم و آگاهى نسبي جامعه نسبت به اهميت و ارزش تعليم و تربيه، ترويج نسبي اصل مشاركت و سهم گيري جامعه در امر بهبود بخشيدن وضعيت تعليم و تربيه ميباشد. با وجود اين همه پيشرفت ها هنوز سكتور معارف ولايت پروان نيازمنده به فراهم سازى تسهيلات و زمينه هاى مرفوع سازى چالشها و مشكلات ذيل ميباشد:

- قلت معلمين مسلكى على الخصوص در ولسوالى هاى دور از مركز ولايت.
- عدم تجهيز اكثريت كتاب خانه ها و لابراتوارهاى مكاتب واجد شرايط مطابق به لايحه معارف.
- داشتن مشكلات معلمين در دانش مضمون نسبت مغلق بودن نصاب جديد
- نبود تكنالوژى جديد (استفاده از انترنت، كامپيوتر و غيره)
- نبود امنيت مطمئن در بعضى از ساحات.
- نبود ظرفيتهاى لازم كادري در شناخت مواد لابراتوارى و اجراءى تجارب از وسايل و مواد لابراتوارى در مضامين ساينسى.
- عدم ترويج و نهادينه سازى تدوير شوراي هاى انكشافى و يا كميته هاى تشكيل شده به سطح مجموع مكاتب ولايات.

معرفى پروژه اندیشه عالی (Great Idea)

سازمان هماهنگى كمك هاى انساني (همكارى) يك سازمان خيريه، غير انتفاعى، غير دولتى، ملي و داخلى بوده كه از بدو تأسيس تا به حال در عرصه هاى "تعليم و تربيه، زراعت، ساختمانى، صحت و انكشاف جامعه بخاطر انكشاف، ترقى و تعالى کشور و جامعه در هماهنگى كامل با نهاد هاى دولتى، نهادهاى مدنى و نهادهاى مردمى، پروژه هاى خورد و بزرگ را تطبيق نموده است. سازمان هماهنگى كمك هاى انساني بنابر اصل رسالت دينى و ملي خویش بتاسى از ارشادات قرآنى و احاديث نبوى، كوشيده است؛ تا در عرصه ارتقاى كفايت تعليم و تربيه، پروژه هاى بزرگ را در ولايات مختلف تطبيق نمايد. سازمان همكارى در عرصه تعليم و تربيه اولين مبتكر و طراح پروژه اندیشه عالی (تدریس از راه دور از طريق تلویزیون مطابق نصاب و پلان تعليمی معارف) ميباشد. اين پروژه در سال ۱۳۹۰ در ولايت پروان آغاز به فعاليت نمود كه طى چهار فاز يا مرحله به ولايات كابل، كاپيسا و پنجشير نيز توسعه يافته است.

هدف پروژه

توسعه دادن تعليمات از راه دور كه متضمن تعليمات با كفايت دوره ليه و متوسطه براى پسران و دختران مطابق به پالیسی وزارت معارف ميباشد.

اهداف مشخص

- پشتيبانى وزارت معارف جهت ارايه تعليمات با كفايت ثانوى در مكاتب ثانوى و ليه از طريق تعليمات از راه دور و پشتيبانى ارتباطات از طريق موبايل.
- ازدياد ثبت نام يا داخله دختران و کاهش رها كردن مكاتب توسط شاگردان در جريان تعليمات ثانوى و ليه در مكاتب تحت پوشش.
- آگاهى دهى براى والدين شاگردان در مورد اهميت تعليم و تربيه مخصوصاً براى دختران و تقويه سهم گيري والدين، شاگردان، معلمين، عالمان دين و ساير اعضاى جامعه.
- بلند بردن ظرفيت دانش مضمون و ميتودولوژى درسى معلمين جهت ايجاد فضاى مناسب درسى صنوف.
- بسجج اجتماعى جوامع تحت پوشش در تقويه سهم گيري افراد متمول و با نفوذ براى تجهيز مكاتب ليه با وسايل مورد نياز در محلات تحت پوشش پروژه.

اين برنامه طى چهار فيز تحت اجرا قرار داشته كه ساحات تحت پوشش و مستفدين آن قرار ذيل است:

ردیف	ولايت	تعداد مكاتب	تعداد مستفدين			مجموع
			معلمين ذكور	معلمين اناث	شاگردان ذكور	
۱	كابل	۱۸	۴۰	۳۰	۷۵	۳۸۸۵
۲	پروان	۳۴	۲۰۶	۱۵۳	۳۶۹	۱۰۳۲۵
۳	كاپيسا	۴	۴۳	۶	۴۹	۳۱۲۹
۴	پنجشير	۶	۸	۴۸	۵۶	۷۶۷
	مجموعه كل	۶۲	۲۹۷	۲۴۲	۵۳۹	۵۹۲۶

تدریس از راه دور روی مضامين ساينسى (رياضى، فزيك، كيميا، بيولوژى) در فاز اول براى دوره ثانوى و در فاز دوم، سوم و چهارم براى دوره ثانوى و ليه مطابق نصاب و پلان تعليمى، در هماهنگى كامل با تقسيم اوقات مكاتب (به مجرد نواختن زنگ مكتب جهت تبديلى مضمون همزمان در استديو نيز مضمون تبديل مى گردد)، توأم با پشتيبانى و حمايت خط مشاورتى موبايل از طريق شبكه تلویزیونى سبا، مركز داشته است.

دست آورد های عمده

- **هماهنگى با سكتور معارف وساير ارگانهاى ذيربط:** نشست هاى دوامدار با رياست هاى محترم معارف، مديريت هاى معارف به سطح ولسوالى و مديريت هاى مكاتب در جهت تطبيق بهتر برنامه صورت گرفته و پيوسته برنامه مورد حمايت شان قرار گرفته است. در جريان هماهنگى، گزارش از چگونگى پيشرفت كار، فعاليت هاى پروژه نيز شريك شده است. اين برنامه بتاسى از پيشنهادات مكرر و رسمى رياست محترم معارف ولايت پروان، مديريتهاى معارف، معلمين، شاگردان و معارف دوستان ولايت پروان و در ساير ولايات تحت پوشش مرحله بسجج سازى، برنامه تدریس از راه دور (اندیشه عالی) طى فاز جداگانه تا كنون ادامه يافته است.

- **فعال ساختن مكاتب و تنظيم وسايل تلکاست:** به تعداد ۲۱ باب مكتب در ولايت پروان از طريق برنامه كه شامل ديش آنتن، ريسور، تلویزیون، دى وى دى، پروجكتور، موبايل، تامين برق توسط سيستم سولر و غيره ملحقات ميباشد. ضمناً به تعداد ۴۴ باب مكتب به هزينه اى احتمالى ۲۶۴۰۰۰۰ افغانى در ولايات پروان، پنجشير، كاپيسا و كابل از طريق سهم مردمى فعال گرديده است.

- **پخش و نشر برنامه درسى از طريق تلویزیون سبا و راديو نوا:** برنامه زنده تدریس مطابق نصاب تعليمى و پلان واحد درسى معلمين كه شامل مضامين ساينسى (رياضى، فزيك، كيميا و بيولوژى) براى دوره ليه تماماً مكاتب زير پوشش از طريق تلویزیون سبا نشر گرديده است. همچنان برنامه هاى راديوئى از طريق راديو نوا در مورد دانش مضمون، ميتودولوژى تدریس و روان شناسى تربيتى توأم با توزيع راديو براى ۹۰۹ تن معلمين تحت پوشش صورت گرفته است. ضمناً مضامين ساينسى شامل رياضى، فزيك، كيميا، بيولوژى و انگليسى با استفاده از مايكرو پروجكتور براى صنوف متوسطه (۷، ۸، ۹) تدوير گرديده و ۲۱ باب مكتب مربوط ولايت پروان از آن مستفيد گرديده اند.

● **ایجاد تشکیلات منظم بخاطر حمایت از مکاتب:** به تعداد ۱۳ گروه کاری حمایت از معارف به سطح ولسوالی در ولایات پروان، پنجشیر، کابل و کاپیسا ایجاد گردیده است. ضمناً شورا های انکشافی و حلقات یاد گیری معلمان در سطح هر مکتب تشکیل شده که ماهوار جلسات آن توسط تیم تخنیکی مورد تعقیب قرار گرفته است. در تشکیل گروه های کاری سعی بعمل آمده تا افراد صاحب نفوذ و متمول شناسایی شود این گروه ها توانسته اند تا حس مالکیت را بین مردم در حفاظت از مکاتب، حمایت از معارف و تجهیز وسایل مورد ضرورت پروژه با استفاده از سهم مردم ایجاد نمایند. حلقات یادگیری معلمان به منظور حل مشکلات درسی برای مکاتب ایجاد گردیده که مشکلات درسی را با استفاده از روش تبادل تجارب حل مینمایند و نیز فرهنگ مباحثه روی مشکلات درسی توسط حلقات یادگیری معلمان ترویج یافته است.

● **ظرفیت سازی:** ورکشاپ های بسیج سازی جامعه، افهام و تفهیم، مسایل اداری، جندر، حقوق بشر و دادخواهی برای تعداد (۳۰۰ تن) اعضای گروه های کاری حمایت از معارف تدویر گردیده است. در جریان ورکشاپ ها سعی بعمل آمده تا از مواد سمعی و بصری بخاطر فهم و درک بیشتر جامعه استفاده شود. ضمناً ورکشاپ میتودولوژی برای معلمان تحت پوشش نیز تدویر گردیده است.

● **ایجاد لین مشاورتی (خط تلفون):** هدف از ایجاد لین مشاورتی، رسیدگی به مشکلات درسی شاگردان است که به دو طریق (۱) تماس مستقیم شاگرد با معلم جهت حل مشکلات شان در وقت مشخص شده (۲) صندوق پیام گیر جهت طرح مشکلات معلم و شاگرد توأم با بازگیری جواب آن از طریق تلویزیون در اوقات معینه، صورت میگیرد. با استفاده از این تکنالوژی، پروسه رقابتی سوال و جواب بین شاگردان راه اندازی گردیده که اهدای جوایز برای شاگردان و معلمان ممتاز نیز مدنظر گرفته شده است.

● **آمادگی کانکور برای شاگردان لیسه:** برنامه اندیشه عالی در ختم سال تعلیمی همه ساله پروگرام آمادگی کانکور را برای شاگردان لیسه مدنظر گرفته است. در مجموع به تعداد (۷۲۲) شاگرد در ولایات تحت پوشش، از برنامه کانکور مستفید گردیده است. همچنان کورس های زمستانی نیز برای علاقمندان در ایام زمستان با استفاده از دی وی دی های ثبت شده تدویر گردیده است. البته در این کورس ها از روش دی وی دی های ثبت شده استفاده شده است.

● **ایجاد کتابخانه و لابراتوار در مکاتب:** به تعداد ۲۱ باب مکتب در ولایت پروان از بابت کتابخانه و لابراتوار تجهیز گردیده اند که در برگیرنده ۲۶۵ عنوان کتاب، ۲۸۵ قلم مواد و وسایل لابراتوری، میز، الماری و چوکی میباشد. فرهنگ مطالعه آزاد با استفاده از کتب مختلف بین شاگردان و استادان در سطح مکاتب رایج یافته است.

● **بسیج سازی جامعه:** با استفاده از روش بسیج سازی جامعه، نشست با حلقات آموزشی، اولیای شاگردان، شوراهای انکشافی، افراد نخبه، تجار و معارف دوست محل، به تعداد ۴۴ باب لیسه در چهار ولایت، پروان، کاپیسا، پنجشیر و کابل از طرف مردم تجهیز و فعال گردید که زیر پوشش مستقیم نشرات درسی قرار گرفته است. البته نقش مستقیم در تجهیز و تدارک وسایل مورد ضرورت توسط مردم را گروه های کاری درساحه داشته که با استفاده از روش های بسیج سازی، نقش قابل ملاحظه را در جامعه ایفا نموده اند.

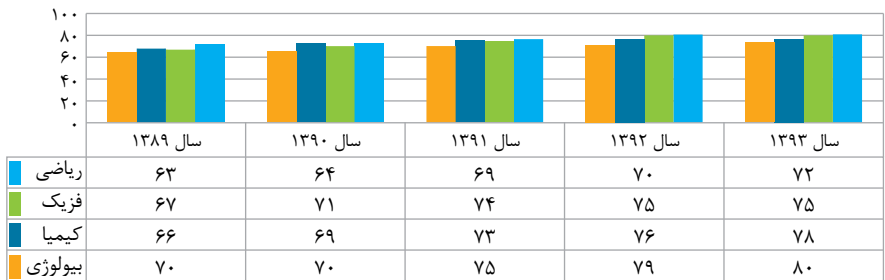
مؤسسه هماهنگی کمک های انسانی در تلاش است، که برنامه (تدریس از راه دور) را در راستای برآورده سازی اصل ارتقای کیفیت معارف و ترویج فرهنگ بهتر آموزش و پرورش به سایر نقاط کشور با در نظر داشت فراخوان ملی و بین المللی که شامل وزارت محترم معارف، ریاست های محترم معارف ولایت، شورای های مردمی، سرمایه داران ملی، شخصیت های معارف دوست کشور و نهاد های تمویل کننده علاقه مند میباشند، گسترش دهد.

نتایج بدست آمده:

- ◀ ترویج فرهنگ مطالعه و استفاده از تجارب در تدریس مضامین ساینسی.
- ◀ ایجاد و تقویه حس مالکیت مردم درحفاظت از مکاتب توسط شورای های انکشافی مکتب و حمایت والدین، معلمان، علمای دین و اعضای جامعه در مورد فراگیری تعلیم و تربیه توسط دختران و پسران.
- ◀ ترویج فرهنگ مباحثه روی مشکلات درسی توسط حلقات یادگیری معلمان.
- ◀ ثبت تصویری محتویات تدریسی مضامین (ریاضی، فزیک، بیولوژی، کیمیا) دوره متوسطه و مضمون انگلیسی هر دو دوره.

- ◀ حل مشکلات مضمونی معلمان در نصاب تعلیمی جدید با استفاد از تکنالوژی جدید.
- ◀ کاهش غیر حاضری معلمان و شاگردان برنامه نسبت به سالهای قبل از برنامه.
- ◀ فراغت ۶۷۲ تن انث و ۵۰ تن شاگردان ذکور از کورس آمادگی کانکور توسط برنامه اندیشه عالی (تدریس بصورت زنده) در طی سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳.
- ◀ کاهش میزان ترک مکتب توسط شاگردان
- ◀ از دیاد نمرات امتحانات دوره یی شاگردان مکاتب
- ◀ بهبود میتودولوژی تدریس معلمان در مورد انتقال درست موضوعات درسی جهت فراگیری بهتر شاگردان
- ◀ بلند رفتن سطح فراگیری شاگردان به اساس تحلیل اوسط نتایج نهائی شاگردان درختم هرسال

مقایسه اوسط نتایج شاگردان تحت پوشش برنامه در طی تطبیق سه فیز

حکایت موفقیت آمیز

حکایت کننده: انجینیر حبیب شاه تسهیل کننده ارشد ولایت پروان

تاریخ: سپتمبر ۲۰۱۴

"برنامه اندیشه عالی توانسته است که مهارت معلمان را در مورد نصاب تعلیمی جدید بلند ببرد" نورماه معلم مضمون فزیک لیسه نسوان تتمدره علیاً مربوط مرکز پروان است، او یک تن از شاگردان این مکتب بوده که پس از فراغت به حیث معلم تعیین شده است.

وی در یکی از جشن عروسی اشتراک نموده و با دوستانش معرفی میشود، دوستان وی نیز در مکاتب مربوط پروان مصروف تدریس بودند و با همدیگر در مورد مغلق بودن نصاب تعلیمی صحبت مینمودند. وی میگوید که هر یک از دوستانش در مورد تدریس مضامین ساینسی با وجود اینکه رشته شان بود نیز مشکلات داشتند. یکی میگفت که من مضمون ریاضی را تدریس میکنم اما موضوع انتی گرال را نمیدانم، دیگری میگفت که من مضمون فزیک را تدریس میکنم اما بهتر درک نمیکنم به همین ترتیب یکی پی دیگری از مضامین خویش شکایت داشتند. هنگامیکه آنها از مشکلات سخن میگفتند من خاموش بودم و یکی آنها از من پرسید که خبر شدیم که شما هم هستید، آیا اصول صنفی تدریس میکنی؟ چرا که خاموش هستی! نورماه پس از متوجه ساختن آنها میگوید که اصول صنفی نه، بلکه مضمون فزیک را از صنف ۷ الی ۱۲ در لیسه نسوان تتمدره علیا تدریس میکنم. وی حکایت میکند که در آغاز مشکل داشتم اما با استفاده از برنامه آموزش از راه دور توانستم ام تا دانش و مهارت تدریس خویشرا بلند ببرم. نورماه میگوید که این حرف وی برای دوستانش جالب بوده وی پس از توضیحات در مورد برنامه گفته است که هر چند از رشته فزیک تربیه معلم داخل خدمت فارغ گردیدم اما تمام مشکلات خود را از طریق این برنامه حل نموده ام.